

Зьнічка

Сяржук Сокалаў-Воюш

Нараджэньне чалавека запальвае ў небе зорку, кожная сьмерць — *зьнічку*. Згарэў, як *зьнічка*, — кажуць пра чалавека, што пражыў нядоўгае жыццё і памёр хутка й прыгожа.

Зьнічка — зорка ў часе падзення — адна з самых цікавых і прыгожых касмічных зьяваў. Паводле слоўніка Насовіча, *зьнічка* яшчэ — беспрытульны агонь і нават асоба, што зьяўляецца ненадоўга.

Паўлюк Баграм — літаратурная *зьнічка* XIX стагодзьдзя і адначасна нязгасная зорка паэзіі. Цэлыя сузор'і *зьнічак*-талентаў расстраляныя і закатаваныя сталінцамі і фашыстоўцамі.

Мігнецца стужка агнявая —
То *зьнічка* згасьне залатая, —

пісаў Якуб Колас.

Зьнічка — дачка *Зьніча*, паганскага вечнага агню. Агонь гэты мелі ўсе славяне, а *зьнічку* — толькі мы.

Жнівень і верасень — самыя *зьнічавыя* месяцы ў Беларусі. Нягледзячы на халодныя ночы, закаханыя ў гэты час саграюць адно аднаго ня толькі абдымкамі ды пацалункамі. Яны глядзяць на зорнае неба і, пачуўшы сваю прысутнасьць у сусьвеце, саграюцца сьветлымі думкамі пра вечнасьць каханьня.

Зямля

Ігар Бабкоў

Зямля — гэта тое, што ў нас пад нагамі, і тое, што мы маглі б бачыць з космасу. *Зямля* дзеліцца на тэрыторыі, пляцоўкі, надзелы. Але застаецца адзінай і непадзельнай.

Зямля заўсёды сырая, але часам гарыць пад нагамі ў акупантаў. *Зямля* — тое, што нас носіць пры жыцці, і тое, куды мы кладземся пасля сьмерці.

Зямля вельмі старая. Яна старэйшая ня толькі за асобнага чалавека, але і за ўсё чалавецтва. Калісьці празь мільярды гадоў яна астыне, і тады чалавецтва будзе вымушанае шукаць сабе новую *зямлю*. Пра гэта будуць складацца легенды, міты, пісацца раманы і паэмы.

І, магчыма, тады адзін з гісторыкаў, які будзе займацца далёкім і дзіўным XX стагодзьдзем, прыгадае паэму Якуба Коласа „*Новая зямля*“. І хаця шмат што з дэкарацыяў эпохі будзе ўжо незразумелым, шмат якія дэталі прыйдзецца тлумачыць у камэнтарах дробным шрыфтам, сама гісторыя пра пошукі кавалка сваёй *зямліцы* застанецца блізкай і актуальнай.

Бо і тая *зямля*, што ў нас пад нагамі, і тая, што абарочваецца вакол сонца, адная і тая ж *зямля*.

Іголка

Рыгор Барадулін

Часам пачынае здавацца, што што *іголка* — гэта прыручаная бліскавіца. Чалавек глядзеў-глядзеў, як навальніца намагаецца сшыць сабе нейкую ап-